

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΑΚΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
264—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264.

Ἡ ἀνάπαυσις τῆς Κυριακῆς χορηγεῖ καιρὸν πρὸς ἠθικὴν βελτίωσιν. Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς εἶναι τὸ μεγαλειότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ νοῦς ἀκαλλιεργήτος μένων, ὁμοιάζει πρὸς ἐκτεταμένην ἔρημον, ἢ ἔρηρον βράχον· ἀλλὰ διδασκόμενος καὶ καλλιεργούμενος, δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς ὠραῖον κήπον πλήρη καρπῶν καὶ εὐδύμων ἀνθῶν, ἢ δὲ παραμέλησις τῆς καλλιεργείας τοῦ πνεύματος, εἶναι παραμέλησις τοῦ εὐγενεστέρου μέρους τῆς υπάρξεώς μας, καὶ στέρησις τῆς ὑψίστης εὐχαριστήσεως. Ἡ διαφορά μεταξὺ ἀγρίου τινός, τῶν δασῶν καὶ τοῦ Πλάτωνος ἢ Μιλτωνος εἰς μόνην τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος ὁφείλεται. Ἄλλ' ἤδη καιρὸς ν' ἀναπτύξωμεν τὰ δυνάμεις τοῦ πνεύματος. Ὁ ἐργαζόμενος εἰς μηχανικὴν τινα ἐργασίαν καὶ μὴ λαμβάνων καιρὸν πρὸς σκέψιν καὶ ἀνάγνωσιν, αὐτὸς αὐτὸς εἶναι μηχανή. Πολλὰ εἶδη μηχανῶν εἶναι ὠραία εἰς τὴν θέαν, καὶ ἔχουσιν ἀξιοθαύμαστον μηχανισμόν, ἀλλ' ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὅτι αὐτὸς εἶναι μηχανὴ δυναμένη νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἔλευσις τῆς Κυριακῆς χορηγεῖ καιρὸν πρὸς νοερὰν ἀνάπτυξιν, πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ πρὸς σκέψιν· τοὺς δὲ ἀσχολουμένους μᾶλλον νοερῶς, ἢ ἀνάπαυσις τῆς Κυριακῆς ἀνακουφίζει καὶ ὠφελεῖ πλεονέκτερον, διότι ἡ ἀλληλουχία τῶν συλλογισμῶν, ἥτοι τὸ ἀντικείμενον τῆς πνευματικῆς ἀσκήσεως, μεταβάλλεται.

Εἰς δὲ τὰς οἰκογενεῖας πόσον μεγάλη εἶναι ἡ εὐτυχία τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως! «Πλὴν τῆς ὥρας τοῦ ὕπνου ἐγὼ σπανίως βλέπω τὰ τέκνα μου.» Οὕτω λέγουσιν πολλοὶ χιλιάδες ἐργατῶν, οἵτινες ἀναχωροῦσιν ἐκ τῆς οἰκίας λίαν ἐνωρίς τὸ πρωῒ, καὶ ἐπιστρέφουσι λίαν ἄργα τὸ ἑσπέρας. Ὅπου λοιπὸν τῆρεται ἡ Κυριακὴ, ὁ πατὴρ ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ βλέπῃ περισσότερο τὰ τέκνα του. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην αὐτὰ πηδῶσι ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ, τὸν διαπερνοῦσι, περιβάλλουσι τὸν τραχήλῳ του διὰ τῶν μικρῶν καὶ ἀγαπητῶν χειρῶν των, καὶ καλύπτουσιν αὐτὸν διὰ ρι-

λημάτων. Ὁ πατὴρ βλέπει τὰς ζωηρὰς ὄψεις των, παρατηρεῖ τὰ ἄθωα πηδήματά των, καὶ ἡ ψυχὴ του προσκολλᾶται εἰς αὐτὰ διὰ τῶν ἀπίρων αὐτῶν ιδιοτήτων. Ὡ! εἶναι λυπηρὸν διὰ τὸν οἰκογενειάρχην ἐκεῖνον, ὅστις δὲν λαμβάνει καιρὸν νὰ διέλθῃ μετὰ τῶν τέκνων του μίαν τοῦλάχιστον ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, νὰ ἀναπτύξῃ καὶ ἀπολαύσῃ τὴν ζωηροτέραν καὶ ἀγνωτέραν ἀγάπην, ἣν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δύναται νὰ εὕρῃ. Ἡ ἐπιρροὴ τῆς συναναστροφῆς τῶν μικρῶν παιδίων παρὰ τοῖς ἀγρόταις εἶναι εὐεργετικωτάτη.

Ἡ ἐκ τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως ὠφέλεια πρὸς τὰς οἰκογενεῖας εἶναι ἐπίσης μεγάλη, διότι συνενεοῖ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ πρεσβύτερα τέκνα.

Γιὸ καὶ θυγατέρες ἐργαζόμεναι καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἐβδομάδα, καὶ ὀλίγον μόνον βλέποντες τοὺς γονεῖς των ἐπὶ ἑξ ἡμέρας, συνέρχονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὴν Κυριακὴν. Προγεύονται, γεύονται καὶ δειπνοῦσι συνηγμένοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης. Ἡ Κυριακὴ εἶναι ἐκ τῶν μεγαλειότερων ταμείων τοῦ βίου καὶ τῆς ἀγάπης τῶν οἰκογενειῶν. Νοήμων τις Ἰνδὸς, ὀνόματι Βαβοῦ Κεσοῦ Κάντερ Σὲν πρὸ τίνος χρόνου περιηγήθη τὴν Ἀγγλίαν· ἐπισκεφθεὶς δὲ τὰ διάφορα ἰδρύματά της εἶπεν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐπροξένησεν αὐτῷ τοσαύτην ἐντύπωσιν, ὅσον ὁ εὐάρεστος οἰκογενειακὸς βίος τὸν ὁποῖον παρετήρησεν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Ἡ Κυριακὴ λοιπὸν εἶναι ἡ οἰκοδομὴ ἐν ἣ ἐναποταμιεύεται ἡ εὐτυχία τῆς οἰκογενειακοῦ βίου. Αὕτη εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς οἰκογενειακῆς στοργῆς. Οἱ γέροντες γονεῖς ἀναμένουσι τὰς Κυριακάς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐγγάμων υἱῶν καὶ θυγατέρων των μετὰ τῶν ἐγγόνων, οἵτινες κατοικοῦσιν ἐκεῖ πλησίον. Ὁ σεβάσμιος γονεὺς λαμβάνει τὰ τέκνα τῶν τέκνων του ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ δίδει εἰς αὐτὰ τὴν εὐλογίαν του. Οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ κεχωρισμένοι ὄντες καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα, δύναται νὰ ἀπολαύσασιν τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου. Εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, ὅπου ἡ ἐργασία παύει κατὰ τὴν Κυ-

ριακήν, εκεί ή χαρά και η εὐφροσύνη του οικογενειακού βίου είναι επικρατεστέρα.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. Κ'. — ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΖΩΟΙΣ.

Και εν τοις ζώοις υπάρχει ή έν τῷ ἀνθρώπῳ ποικιλία του οργανισμού, διάφορος μάλιστα έν ἐκάστῳ τούτων. Παρατηρήσατε ποία διαφορά υπάρχει μεταξύ του ἀνθρώπου και τῶν λοιπῶν ζῶων θεωρήσατε τὸ ὄστρείδιον ζῷον έν τῷ ὕδατι, κεκλεισμένον έν τῷ ἀνεμάλω ὄστράκῳ του. Οὐδόλω περιφέρεται. Δέν ἔχει ὀφθαλμούς νά ἴδῃ δι' αὐτῶν, οὔδε ὄσφρασιν. Ἐχει γευσιν διά τήν τροφήν του, και ἀναμφιβόλως αἰσθάνεται ἀπόλαυσιν ἐξ αὐτῆς. Ἐχει τήν αἰσθησιν τῆς ἀφῆς, ἔχει δέ χρεῖαν ταύτης, ὅπως λαμβάνῃ μέν τήν τροφήν του φυλάττεται δέ ἀπό πάσης βλάβης. Ἐπειδή δέν περιφέρεται, χεῖρας και πόδας δέν ἔχει και ἐπομένως ὀλίγους ἔχει μῦς. Ἐχει ἕνα ὅπως κλείει στερεῶς τὸ ὄστρακόν του, ὅπερ πράττει ὅταν φοβῆθῃ. Ὁ ἐγκέφαλος αὐτοῦ και τὰ νεῦρα εἰσιν ἀσήμαντα, διότι δέν ἔχει ἀνάγκην χρήσεως μεγάλης τῶν τοιούτων.

Ὀλίγοις υπάρχει μηχανισμός έν τῷ ὄστρείδιῳ, παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τοῦ σώματος ἡμῶν, τοῦτο δέ διότι δέν χρειάζεται τοσοῦτον ὅσον ἡμεῖς. Ἐάν ἐχρεώζετο πλείοτερον ὁ θεός θά τῷ ἐδίδεν. Καί μεθ' ἄλλα ταῦτα υπάρχει ἰκανός μηχανισμός και έν τῷ ὄστρείδιῳ. Ἐχει μηχανισμόν πρὸς πέψιν τῆς τροφῆς του ἔχει καρδίαν μετά τῶν ἀρτηριῶν και φλεβῶν τῆς. ἔχει δέ πτερόγυα ὡς οἱ ἰχθύς, δι' ἃν τὸ αἷμα αὐτοῦ ἀερίζεται έν τῷ ὕδατι, ἔλα ἔχει ὀλίγους μῦς, νεῦρα τινα και εἶδος τι ἐγκεφάλου.

Θεωρήσατε νῦν, ἕτερον ζῷον ὅπερ ἔχει ὀλιγώτερα ὄργανα του ὄστρείδιου, τήν ὕδραν. Εἶναι λίαν μικρόν ζῷον εὐρισκόμενον έν λίμναις και προσκολλώμενον ἐπί ἀχρῶρου ἢ ξύλου διά του ἔκφυζτικῆς αὐτοῦ στόματος.

Ἐνταῦθα παρατίθεμεν εἰκόνα αὐτοῦ. Τὸ μικρόν σχῆμα δεικνύει τὸ ζῷον εἰς τὸ φυσικόν αὐτοῦ μέγεθος· τὸ μεγαλύτερον δεικνύει τοῦτο μεγεθυθέν διά του μικροσκοπίου.

Τὸ ζῷον τοῦτο εἶναι εἰς σῶμαχος μετά μακρῶν βραχιόνων και οὐδέν πλέον. Ἀναμένει νά ἀναστρέψωμεν τὸ σῶμα του, ἥτοι τήν στόμαχος, τὸ ἐντός ἐκτός φέροντες, και τὸ ζῷον θά ἔναι ὡς και πρότερον. Οἱ βραχιόνες χρησιμεύουσι πρὸς ἀ-

γρῶν ἀντικειμένων, αἰών σκωληκίων και ἐντόμων, τὰ

ὅποια θάτουσιν έν τῷ στόματι του στόματός ὑπό σκωληκίων α. Εἰς τῶν βραχιόνων παρίσταται ἡ συλλεξίς των τῶ ὅποια προκείται θάσει έν τῷ στόματι. Ὅταν τὸ μικρόν τοῦτο ζῷον φοβῆθῃ, συστέλλει πάντας τοὺς βραχιόνους αὐτοῦ πρὸς τὸν στόμαχος, και φαίνεται ὡς μικρὰ σφαῖρα. Ἐγκέφαλος οὐδόλω ἀνεκαλύφθη έν αὐτῷ, ἀλλὰ ἄλλον εἶναι ἔτι σκέπτεται πῶς νά συλλάβῃ τήν τροφήν του, και νά συστέλλῃ εἰς σφαῖραν ὅπως διαφύγῃ τὸν κίνδυνον. Πιθανῶς ἔχει ἐγκέφαλον δι' ὃν νά κεντῆ και τοῖς εἶναι τὸτον μικρὸς ὡς δέν φαίνεται και διά του ἰσχυροτέρου μικροσκοπίου.

Ἐνταῦθα παρατίθεμεν ἕνα ἐκ τῶν βραχιόνων του ζῷου τούτου ὡς ὅπως φαίνεται δι' ἰσχυροῦ μικροσκοπίου. Εἶναι κατασκευασμένος ἐκ μικρῶν κυψελῶν, αἵτινες ἀνοσούμεν πῶς ποιοῦσι τὰς διαφόρους κινήσεις του βραχιόνου τούτου.

Τὰ ὅλα ζῷα πρὸς ἃν ἐλαλήσαμεν εἶναι λίαν διάφορα του ἀνθρώπου, και πλείους ἄλλων διαφέρουσι τούτου. Ἡ ποικιλία τοῦ σχήματος τῶν ζῶων και τῶν διαφόρων ἀντιῶν μερῶν εἶναι σχεδόν ἀτελείωτος· ἀλλὰ μεθ' ὅλην τήν ποικιλίαν ταύτην πάντα ἔχουσι ὄργανα ἵνα πέττωσι τήν τροφήν τῶν και ὄργανα πρὸς κυκλοφορίαν του αἵματος. Πάντα ἔχουσι ἐγκέφαλον δι' ὃν νά σκέπτονται, και νεῦρα ἵνα δι' αὐτῶν εὐρισκῶσι τί εἶναι πρὸς αὐτὰ, και ὅπως κινήσῃ τοὺς μῦς των.

Ἡ ποικιλία τῶν ὀργάνων έν τοῖς ζῷοις εἶναι τόσο μεγάλη, ὅστε ὅποταν τις ἐπιχειρῆσῃ νά τὰ μελετήσῃ, εὐρίσκει ἀδιακόπως νέον τι. Ἐν εἶναι ἀείποτε ἀληθές ἐπί του μηχανισμοῦ τῶν ζῶων ὅτι οὗτος εἶναι πάντα ἀκριβῶς ἐφηρμοσμένος ἵνα ποιῇ σωστὰ σωστὰ ἐκεῖνο δι' ὃ κατασκευάσθη. Οὐδεὶς μηχανισμός πρὸς τὸν ἀνθρώπου γενόμενος εἶναι ὅμοιος πρὸς αὐτόν.

Τὰ ζῷα κατά τε τὸ σχῆμα και τὰ μέσα ὑπηρετοῦνται εἰς τὰ πρὸς τήν ζωὴν αὐτῶν· τινὰ ἐγένοντο ἵνα ἵπτανται. Ἐχουσι πτερυγας· αἱ πτερυγες παρουσιάζουσι μεγάλην ποικιλίαν, ὡς βλέπετε ἐάν παρατηρήσῃτε τὰ πτηνὰ και τὰ ἐντομα τὰ τοσοῦτον έν τῷ ἀέρι περιπτόμενα. Ζῷα τινα ἐγένοντο ἵνα ζῶσιν έν τῷ ὕδατι πλείοτα τούτων ἔχουσι πλατεῖαν οὐράν και πτερὰ ἵνα κολυμβῶσι μετ' αὐτῶν, ἀλλὰ τινὰ ἐρπουσιν ὡς ὁ καρκίνος, τινὰ ἐπιπλοῦσιν, ὡς ἡ ὕδρα, και ἕτερα κείνται ἡσυχὰ ὡς τὸ ὄστρείδιον.

Ζῷα τινα περιφέρονται ἐπί του ἐδάφους. Ὁ ἀνθρώπος εἶναι τὸ μόνον ζῷον ὅπερ περιπατεῖ ὀρθῶν ἐπί δύο ποδῶν. Τὰ ζῷα τὰ ὅποια γνωρίζετε, εἰσι τετράποδα. Ὁ πίθηκος εἶναι ἐκ τῶν περιεργότερων ζῶων· οὔτε πόδας οὔτε χεῖρας ἔχει, ἀλλὰ παραπλήσια τούτοις. Διὰ τούτων ἀναρριχάται μᾶλλον ἢ περιπατεῖ. Ἐχουσι πολλὰ μικρὰ ζῷα βαίοντα ἐπί πολλῶν ποδῶν. Οἱ ὄφεις δέ ἄνευ ποδῶν, ἐρπουσιν ἐπί του ἐδάφους. Ζῷα τινα πηδῶσιν ὡς ὁ βάτραχος. Ἄλλα δὲ

μικροῦ πηδήματος βαίνουσιν ὡς ἡ ἀκρίς, και ὁ ὄγληρος μικρὸς φύλλος ὅστις παρίσταται ἐνταῦθα μεγεθυθεὶς διά του μικροσκοπίου. Λίαν ἰσχυροὺς μῦς θά ἔχη τὸ ζῷον τοῦτο ὅπως δύνηται νά ποιῇ τόσον μακρὰ ἀλματα.

Μεγάλη εἶναι ἡ ποικιλία τῶν καλυμμάτων τῶν ζῶων. Ἄλλα πρὸς τούτου έν ἑτέρῳ κεφαλαίῳ.

Ζῷα τινα εἰσι πλείοτερον προσόμοια τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἄλλα. Τὰ ὄστα και οἱ μῦς και τὰ νεῦρα και ἡ καρδιά, και ὁ ἐγκέφαλος τινῶν εἰσι πολὺ ὅμοια πρὸς τὰ αὐτὰ ὄργανα τὰ έν τοῖς σώμασιν ἡμῶν. Ὁ ἐγκέφαλος του βοῦς, οἱ πνεύμονες, εἰσι λίαν παρεμφερῆ πρὸς τὰ ἡμέτερα και ἡ καρδιά αὐτοῦ εἶναι ὅμοια πρὸς τήν ἡμετέραν. Οὕτω δέ και πρὸς τῶν λοιπῶν μερῶν.

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ

Χωρικός τις παῖς μεταβαίνων εἰς τὸ σχολεῖον εἶδε καθ' ὁδόν πωλούμενα κεράσια ἢ ζωηρότης του χρώματος και τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐκέντησαν τήν διάθεσιν του παιδὸς, και πάραυτα ἔφερε τήν χεῖρα εἰς τὰ θυλάκιά του. Ἐρουνήτας δέ εἶρε λεπτά τινα, ἀντί τῶν ὀσίων ἡγύρασαν ἐκ τῶν ἐλκυστικῶν ἐκεῖνων καρπῶν.

Ὁ Στέφανος, (οὔτις ὀνομάζετο ὁ παῖς) ἐκτός τῆς εὐχαριστήσεως, ἦς ἀπῆλκυσεν, ἀγοράσας τὰ κεράσια, διενεῖτο νά διασκεδάσῃ δι' αὐτῶν μετά τῶν συμμαθητῶν του. Ὅθεν ἄμα εἰσελθὼν εἰς τὸ σχολεῖον ἐρωτᾷ ἕνα τούτων λέγων, «σοῦ ἀρέσουν, Βασιλάκη, τὰ κεράσια;»

— Καί μ' ἐρωτᾷς ἀκόμη! λέγει ὁ Βασιλάκης μετά προθυμίας.

Ὅτε δέ τήν μεσημβρίαν ἐπχόλασαν οἱ μαθηταὶ εἶχε διαδοθῆ μεταξύ αὐτῶν ὁ του Στεφάνου θρασυρός, και πάραυτα πολιορκία τακτικῆ ἐστῆθη πρὸς αὐτόν, ὅπως συμμερισθῶσι και οἱ λοιποὶ μαθηταὶ τῆς εὐτυχίας ἐκεῖνου.

Ὅποια και πόσαι προτάσεις ἐγένοντο πρὸς τῆς διανομῆς τῶν ὀσίων τούτων ὀπαρῶν, ἀφίνω εἰς τὸν ἀναγνώστην νά ἐνοήσῃ· ἀλλ' ὁ πολιορκούμενος Στέφανος ἀνδρείως ἀνθίσταται, και μόνον ὡς ὅσον εἰρήνης πρότείνει παιγνιδίον τι εἰς τήν πλησίον χλόην διά του ὀποῖου ἕκαστος τῶν παιδῶν ἠδύνατο ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος και τῶν προσπαθειῶν του νά γευθῇ κεράσια, και οὐχὶ ἀμαχητέ. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτῆ παμψηφεί.

Εὐθὺς ἀφῶ ἐβασαν εἰς τήν ὀρισθείσαν θάσιν, εἰς ἐξ αὐτῶν προλαβὼν ἐγονάτισεν, οἱ δέ καθυστέρησαντες συμμαθηταὶ του ἐκ πείσματος ἀνέκραζαν «Κλείσον καλά τὰ μμάτια σου». Τούτου γενομένου ὁ Στέφανος ἐξέλεξεν έν τῶν ὀραιότερων και μεγαλειότερων κερα-

σίαν, τὸ ὅποῖον ἐκίνησε ἀκαταπαύστως ὑπὲρ τὸ στόμα του παιδὸς, ὅστις προσεπάθει νά καταλάβῃ τὸ κεράσιον διά τῶν χειλέων, κεκλεισμένους ὅμως ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀφῶ ἐβασανίσθη ἐπί ἰκανὴν ὄραν, και οἱ συμμαθηταὶ ἐγέλασαν οὐκ ὀλίγον, κατῳρθωσεν ἐπί τέλους νά γίνῃ κύριος του κερασίου. Ἄλλα φαίνεται, ὅτι ἡ ἄλωσις του κερασίου, ἐγένετο διά προδοσίας, διότι οἱ μαθηταὶ ἐπέμειναν νά δένωνται οἱ ὀφθαλμοὶ και οὐχὶ ν' ἀφίνωνται εἰς τήν διάθεσιν του παιζόντος.

Ἐτερος παῖς κατέλαβε τήν θάσιν του πρώτου ἐγονάτισε και αὐτός, του ἐδέθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, και ἡ ἀπόπειρα τῆς κυριεύσεως ἐγένετο· Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι του ἀτυχοῦς παιδὸς ἀπέβησαν εἰς μάτην, ὡς οὐ ἀπελπισθεῖς, ἀπέσπατε τὸ μανδύλιον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ ρίψας αὐτὸ, ἀπῆλθεν λίαν κατηφῆς ἢ στενοχωρημένος.

Τέλος πάντων ἐκτός ἐνός, ὅστις διά μυριῶν βασάνων και κόπων κατῳρθωσε νά ἐπιτύχῃ δις ἢ τρις, οἱ λοιποὶ μαθηταὶ κατενόησαν, ὅτι δέν ἦτο τόσον εὐκολὸς ἢ κατάληψις τῶν κερασίων διά τοιούτου τρόπου, καθ' ὃν ἄνευ ὀφελείας γίνεται τις ὁ περιγέλως τῶν ἄλλων. Οὐχ ἦτον ὁ Στέφανος ἐκάλεσε πάντας τοὺς συμμαθητάς του και ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ὅσα κεράσια του εἶχον μείνει. Τότε προσελθὼν ὁ διδάσκαλος, ὅστις μακρόθεν ἐβλεπε πάντα ταῦτα, εἶπεν εἰς τὸν Στέφανον ἐνώπιον τῶν μαθητῶν.

— Διατί δέν ἔλαβες μέρος εἰς τὸ παιγνίδιον, τέκνον μου και σύ; δέν σοῦ ἀρέσει τὸ παιγνίδιον τοῦτο;

— Μάλιστα διδάσκαλε, ἀλλ' ἔχω κάλλιον νά βλέπω τοὺς ἄλλους γονατιστούς και με κλειττούς ὀφθαλμούς, στενοχωρουμένους δέ και ἀποτυγχάνοντας· ἔπειτα δέ ἐγὼ ἔβαλα τὰ κεράσια, τὰ ὅποια ἐπί τέλους ἐμοίρασα εἰς ὅλους.

— Τῶντι, ἀφῶ τοὺς ἐβασάνισες ἀρετὴν ὄραν διασκεδάζων! Δέν ἔχεις κακὴν ψυχὴν Στέφανε, ἀλλ' ἀγαπᾷς πολὺ νά πειράζῃς. Διά τοῦτο νομίζω ὅτι ἦτο ἀπειράκις δικαιοῦτερον νά ἐλαμβανες μέρος εἰς τὸ παιγνίδιον, και τοῦτο πρέπει νά κάμνῃς πάντοτε, ὡς ἂν παιζήτε.

Ὅλα τὰ παιδία εὐχαριστήθησαν διά τήν παρατήρησιν ταύτην του διδάσκαλου, ὁ δέ Στέφανος ἠρῳβρίασε, διότι ἡ συνειδήσις του τῶντι τὸν ἠλεγχεν διά τὸ ἀτόπημά του. Διότι ναι μὲν, ὅτι ἔκαμεν ὁ Στέφανος τὸ ἔκαμεν πρὸς διασκεδάσιν, ἀλλὰ κατ' αὐτόν τὸν τρόπον διασκεδάζεις μόνον αὐτός, οἱ δέ ἄλλοι ἔπρεπε νά ἔχωσι μεγάλην ὑπομονὴν διά νά τὸν ὑποφέρωσι και μὴ δυσχερεστῶνται.

— Ἄλλ' ἀγαπητά μου, παιδία, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, στραφείς εἰς τοὺς λοιπούς μαθητάς, διατί και σεῖς εἰσθε τόσον ὀλιγόψυχοι! Ἀφῶ ἀποθαρρύνεσθε μὴ δυνάμενοι νά κερδήσῃτε ἐν κεράσιον, πῶς θά ἐπιτύχητε εἰς τὸ στάδιον του βίου σας; Οἱ μεγάλοι και ἐνδοξοὶ ἄνδρες ἐγένοντο τοιοῦτοι διά κόπων πολλῶν, διά τῆς ὑπομονῆς και ἐπιμονῆς, και τὸ παράδειγμα αὐτῶν ἔχοντες ὑπόψιν, δύνασθε και σεῖς μίαν ἡμέραν νά προκόψητε ἢ νά κατορθώσῃτε ἐπίσης μεγάλα ἢ ὑψηλά ἔργα.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΑΝΤ

πρώην Πρόεδρος τῶν Ἡν. Πολ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ στρατηγός Γράντ, δέκατος ὄγδοος Πρόεδρος τῶν Ἡν. Πολιτειῶν, ἐγεννήθη ἐν Point Pleasant τῆς Πο-

μερικανὸι μεταβαίνουσιν ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ βίου εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ ἐκ τούτων παλιν εἰς τὸν στρατὸν, ἀνευ τῆς ἀπωλείας τῶν κυριωδῶν στοιχείων τοῦ εὐδοκμοῦντος στρατιώτου ἢ ἐμπορίου καὶ βιομηχανοῦ. Περί τὰ τέλη τοῦ ἐμφυλίου πο-

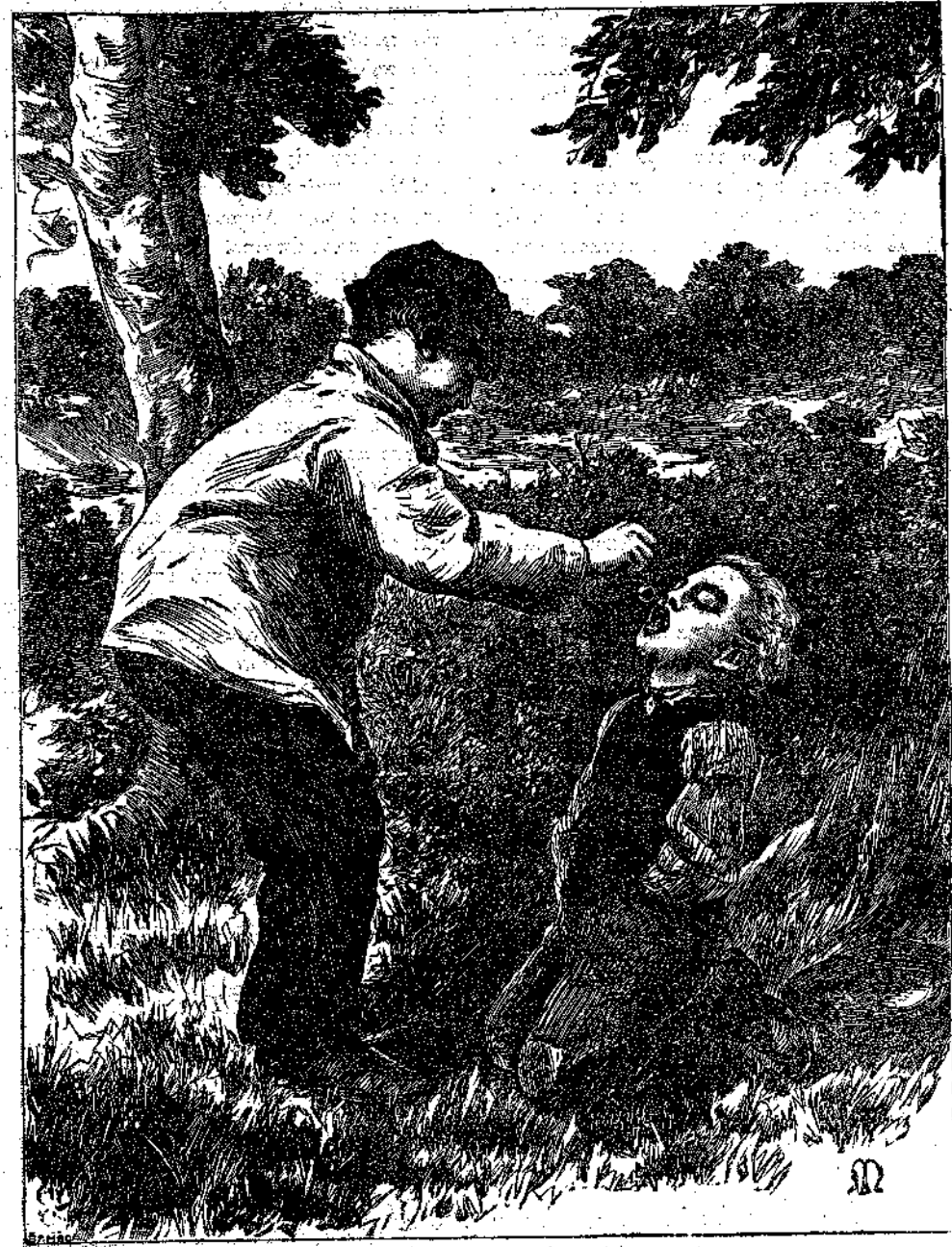
λιτείας Ὀχίω κατὰ τὸ ἔτος 1822. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1848 ἐπελείωσε τὰ σπουδὰς του ἐν τῇ Ἐθνικῇ Στρατιωτικῇ Σχολῇ. Ὑπηρετήσας ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῷ στρατῷ παρτήθη κατὰ τὸ 1854 χάριν τοῦ ἐμπορίου. Ἄξιον παρατηρήσεως ἐστὶν ἡ ἀρέσκεια μεθ' ἧς οἱ Ἀ-

λέμου πλείονες τῶν 1,000,000 στρατιωτῶν ἐξέλειψαν ἐπιδοθέντες εἰς τὰ ἴδια ἔργα ἀνευ προσκόμματος ἢ κἂν κόπου, ὅπερ συνέκλινε τὴν γῆραιάν Εὐρώπην. Τὴν ἀμερικανικὴν ταύτην ιδιότητα κεκτημένος ὁ στρατηγός Γράντ κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου

τὸ 1861, ἀφῆσας τὰς ἐμπορικὰς του ὑποθέσεις ἐτάχθη εἰς τὸν στρατὸν ὡς λοχαγὸς ἐθελοντῶν καὶ ἀνέλαβε πάλιν τὰ τοῦ στρατιώτου καθήκοντα. Εὐδοκίμησας δὲ ταχέως προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ταγματάρχου καὶ ἤρατο τὴν πρώτην νίκην ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῶν Νοτίων διὰ τῆς ἀλώσεως τοῦ φρουρίου Δόναλσον.

τοῦ ἀνδρὸς ἐψέφησε καὶ ἐβράβευσε αὐτὸν διὰ χρυσοῦ μεδαλλίου.

Κατὰ τὸν Μάρτιον 1864 προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντιστρατήγου καὶ παρεδόθη αὐτῷ τὸ πρῶτον ἐν Ἀμερικῇ ἡ διοίκησις ὁλοκλήρου τοῦ κυβερνητικοῦ στρατοῦ περὶ τὰς 700,000, ἦν δὲ ὁ πρῶτος ὅστις εἶχε τὴν

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ (Ἴδε σελ. 35).

Περὶ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1863 ἤρατο περιφανῆ νίκην κατὰ τῶν Νοτίων ἀλοῦς τὸ Vicksburg ὅπερ δικαίως ἐκλήθη τὸ Γιβλαρτάρ τοῦ Μεσσοσιπί. Ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀναγνώρισασα τὴν ἀνδρείαν καὶ νοημοσύνην

στρατηγείων αὐτοῦ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ πυρός. Ὁ Γράντ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἰσχυροῦ τούτου στρατοῦ ὄχι μόνον διύθυνε τὴν ὅλην ἐκστρατείαν ἐπιτυχῶς ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὠδήγηε μέρος τοῦ στρατοῦ κατὰ τοῦ κέντρου τοῦ ἐχθροῦ

πολεμῶν ἀπέναντι τοῦ διακεκριμένου στρατάρχου τῶν Νοτιῶν, ὃν ἐπὶ τέλους ἐνίκησε καὶ ἐξ οὗ παρέλαβε τὸ ξίφος καὶ τὴν παράδοσιν ὀλοκλήρου τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ. Ἡ δὲ κυβέρνησις πρὸς τιμὴν τοῦ ἐψήφισεν ἑτέραν στρατιωτικὴν τιμητικὴν θέσιν ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὸν τὴν τοῦ Στρατηγού.

Ἐκ τινος ἐπεισοδίου ὅπερ ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίοδον δείκνυται ὅτι ὁ στρατηγός Γράντ ἦν ὄχι μόνον γενναῖος στρατιώτης καὶ ἰκανὸς ἀρχηγός ἀλλὰ καὶ πατριώτης πιστὸς σεβόμενος τοὺς νόμους καὶ θυσιάζων ἑαυτὸν τῇ δικαιοσίῃ. Τοῦ προέδρου Ἰόνσωνος θέλοντος νὰ ἀντιταχθῆ κατὰ πράξιν τινος τοῦ Κοινοβουλίου μεταχειριζόμενον τὸν στρατηγόν. Γράντ ὡς ὄργανον, οὕτως, αὐτὸς ἔγραψε πρὸς αὐτόν: «Θεωρῶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ὡς ἀπόπειραν νὰ με ἐμπλέχητε εἰς τὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν νόμων, οὕτω δὲ νὰ καταστρέψω τὸν χαρακτῆρά μου ἀπέναντι τῆς χώρας. Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο κατέληξα, ἰδὼν τὰς ἀρτίως ἐκδοθείσας ὁδηγίας σας πρὸς ἐμέ δι' ὧν ἐντέλλετέ μοι νὰ παρασκώσω διαταγὰς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἐμοῦ μὲν προϋσταμένου, ὑμῶν δὲ ὑφισταμένου, χωρὶς προηγουμένως ν' ἀνακαλέσητε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ νὰ ἐκδίδῃ τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας ἐγὼ προτρέπομαι νὰ παρασκώσω».

Τὸν στρατιώτην τοῦτον τέλος ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς ἐτίμησε δίδων αὐτῷ δις τὸ ἀνώτατον πολιτικὸν ἀξίωμα καθιστῶν αὐτὸν τὴν 4 Μαρτίου 1869 Πρόεδρον τῆς Ὁμοσπονδίας διὰ 214 πολιτικῶν ψήφων κατὰ 80 ἄς ἔλαβεν ὁ ἀντίπαλός του, καὶ τὴν 4 Μαρτίου 1873 διὰ πλειοψηφίας 762,990 ψήφων τοῦ λαοῦ.

Τὸν ἔξοχον τοῦτον ἄνδρα διάγοντα ἤδη τὸ 55 ἔτος καὶ τιμηθέντα ἐν τῇ ὀλιγοχρονίᾳ ταύτῃ περιόδῳ διὰ τῶν ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν πολιτικῶν τε καὶ στρατιωτικῶν ἄτινα πλοῦσιον, νοῆμον καὶ γενναῖον ἔθνος ἠδύνατο νὰ ἐπιδαφιεύη, τοῦτον σήμερον ὑποδέχεται ἡ πρωτεύουσα μετὰ χαρᾶς καὶ ξενίζει ὁ παρ' ἡμῖν πρεσβευτὴς τῆς Ἀμερικῆς στρατηγός Read.

Ἡ «Ἀθηναῖς» ἐπιθυμοῦσα ὅπως καὶ αὐτὴ χαιρετίσῃ τὸν ἐπίσημον ξένον δίδει τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς τὴν εἰκόνα καὶ σύντομον βιογραφίαν αὐτοῦ.

ΦΥΣΙΚΗ

(ὑπὸ Ε. Α. ΚΕΧΑΓΙΑ.)

[Συνέχεια καὶ τέλος].

Τάξις δευτέρα.

Ὡς πρῶτον ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν συνιστάται τὸ θερμομέτρον, ὅπερ βεβαίως πάσας τὰς οἰκίας διακοσμεῖ. Ὁ πατὴρ ἀπτόμενος τῇ χειρὶ τῆς σφαίρας, ἐν ἧ ὁ ὑδράργυρος, δεικνύει τῷ παιδί, ὅτι οὗτος ἕνεκα τῆς θερμότητος τῆς χειρὸς διασταλεῖς ὑψώθη μέχρις ἀρισμένου τινὸς σημείου· ἵνα μὴ δὲ ὁ παῖς ὑποθέσῃ ὅτι ἐνταῦθα μυστηριώδεις τι συμβαίνει, ἀναφέρει ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν διαστολὴν καὶ ἐξόγκωσιν κύστων, τῆς ἀερο-

σφαίρας ἧ. ἕνεκα τῆς θερμότητος. Βυθίζει δὲ μετὰ ταῦτα τὸ θερμομέτρον ὁ πατὴρ ἐντὸς διακρούου θερμοκρασίας ὑγρῶν, ἵνα ἀκριβῶς τὸν βαθμὸν τῆς θερμοκρασίας αὐτῶν ὀρίσῃ, ἀφοῦ πρότερον ὁ παῖς τοῦτο διὰ τῆς χειρὸς πειραθῆ νὰ κάμῃ. Τὸ θερμομέτρον ἐπομένως χρησιμεύει ὡς ὄργανον, δι' οὗ ἀντιλαμβάνεται ὁ παῖς, ὅτι τὸ ἀσαφὲς τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀρῆς αἰσθημα δένεται νὰ ὑψώθῃ εἰς ἀκριβῆ ἀντίληψιν. Ὁδῆγόν δὲ τις τὸν παῖδα εἰς τὸ ὑπόγειον τῆς οἰκίας, παρέχει αὐτῷ τὴν πολῦτιμον εὐκαιρίαν νὰ αἰσθανθῆ ὅτι ἐν αὐτῷ τῷ μὲν θέρους εἶναι ὑπερθερμότερον, ὁ δὲ χειμῶν θερμοτέρας ἢ ἐκτὸς τῆς οἰκίας· ἀπαιτεῖ δὲ παρ' αὐτοῦ τὴν διαφορὰν ταύτην εἰς βαθμοὺς θερμομετρικῶν νὰ ὀρίσῃ. Ἀφοῦ δὲ ὁ παῖς κατορθώσῃ μόνος νὰ αἰσθανθῆ καὶ ἐνοήσῃ, ὅτι ὁ μὴν Ἀύγουστο, εἶναι ὁ θερμοτέρας πάντων τῶν λοιπῶν, ἀπαιτεῖ ὁ πατὴρ παρ' αὐτοῦ νὰ εὕρῃ τὴν ἀναλογίαν τῆς θερμότητος τοῦτου πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Ἡ δὲ ἐνασχόλησις περὶ τὴν εὕρησιν τῆς θερμοκρασίας ποτῶν, φαγητῶν, λουτροῦ ἧ παρέχει τῷ παιδί ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν.

Διὰ δὲ διδακτικὰ καὶ ἐπαγωγικὰ διὰ τὸν δεκάετην παῖδα εἶναι αἱ ἐπὶ βαρομέτρον παρατηρήσεις. Ὁ πατὴρ κρατῶν ἀνὰ χειρὰς τοῦ ἡμερολόγιον βαρομετρικόν, ἐν ᾧ σεσημειώται ἡ καθ' ἑκάστην βαρομετρικὴ τῆς ἀτμοσφαιρας κατάστασις, αἱ διευθύνσεις τῶν ἀνέμων καὶ αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαί, ἐπιζητεῖ ἐπὶ τοῦτου μετὰ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἐπὶ καθαράς ἱστορικῆς ὁδοῦ τὴν ἐνόησιν τῶν κινήσεων τοῦ ὑδραργύρου ὡς πρὸς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς καταστάσεις νὰ ὀρίσῃ. Οὕτω δὲ κατορθοῦται ὁ παῖς πλὴν τῆς λοιπῆς ἐπιστημονικῆς ὠφελείας, ν' ἀπαλλαγῆ τῆς προλήψεως περὶ προφητείας βροχῆς ἀνέμου ἧ.

Διὰ τινούτων ἀσκήσεων ὠρμαίνει ὁ παῖς—τινὰς ἤδη δεκάετες, ἕτεροι πολὺ προωιότεροι—καὶ καθίσταται ἰκανὸς τὴν τρίτην ν' ἀναβῆ βαθμίδα τῆς Φυσικῆς, ἡτις μετὰ τῆς αἰτίας, τῶν φαινομένων αὐτῆς ἐνασχολουμένη, ἀπλᾶς τινὰς αἰτίας ἢ δυνάμεις, ὠρισμένας τινὰς μεταβολὰς διενεργούσας, ἐν τῇ φύσει ἀποδέχεται (π. χ. θερμότητι, φῶς, ἠλεκτρισμὸν, μαγνητισμὸν, μαγνητικὸν δυνάμιν ἧ).

Τρίτη τάξις.

Παρατηρητέον κατὰ πρῶτον ἐνταῦθα ὅτι πολὺ λυσιτελέστερον εἶναι οὐδὲν περὶ τῶν ὑψίστων τούτων τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης ζητημάτων νὰ μάθῃ ὁ παῖς ἢ διὰ κενῶν καὶ ἀκαταλήπτων φράσεων νὰ ἐμπνευσθῆ αὐτῷ ματαιότης, τῆς ἀφελούς αὐτοῦ ἀντιλήψεως διαστρεβλουμένης καὶ τοῦ ἐρευνητικοῦ αὐτοῦ πνεύματος ἀμβλυνομένου. Ἐὰν δὲ ὁ πατὴρ δὲν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα μέσα, ἵνα τῷ πρὸς παιδείαν ὀργάνῳ παιδί τελείαν τινὰ παράσῃ σχολικὴν παιδείαν, καθήκον αὐτοῦ ἱερὸν εἶναι ὁ ἴδιος τὰς ἀναγκαῖας γνώσεις νὰ προσκτᾶται ἐυκρινῶς καὶ σαφῶς, μετὰ δὲ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ συνεργαζόμενος, ὡς παῖς, τὰ ἀπλοῦστατα τῶν φαινομένων διὰ τῆς εὐρετικῆς μεθόδου νὰ καθοδηγῆ τὸν παῖδα νὰ ἐρευνᾷ καὶ οὐχὶ ἐτοιμῶς, ἐπομένως ἀκαταλήπτους

φράσεις προλέγων, ν' ἀμβλύνη τὴν παραγωγικὴν καὶ αὐτενεργὸν τοῦ παιδὸς δυνάμιν. Τὸ ἐπόμενον παράδειγμα θέλει σαφηνίσει τοῦτο.

Ὁ παῖς παίζων ἐν τινὶ λεκάνῃ, πλήρει ὕδατος, μετὰ ποτηρίου τινὸς, ἀναστρέφει καὶ πιέζει αὐτὸ ἀνεστραμμένον ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀμα δὲ τῆς πίεσεως ἀρθείσης, παρατηρεῖ ὁ μικρὸς φυσιοδίφης ὅτι τὸ ποτήριον ἐκπηδᾷ. Μετὰ θυμασμοῦ ἐπομένως ἐρωτᾷ τὸν πατέρα αὐτοῦ περὶ τῆς αἰτίας τοῦ φαινομένου τούτου· ὁ δὲ πατὴρ ἀπάντων αὐτῷ λέγει. «—Τέκνον μου, τὸ ποτήριον ἐξεπηδήσεν ἕνεκα τῆς ἐλαστικότητος τοῦ ἀέρος.—» Τοιαῦτα ὅμως καταχρηστικὰ τοῦ πατρὸς ἀπαντήσεις εἶναι οὐ μόνον ἀκατάληπτοι τῷ παιδί, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν περαιτέρω τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀνάπτυξιν· διότι ἡ παράστασις τῆς ἐλαστικότητος ἀκατεργάστως ριθθεῖτα εἰς τὴν πνευματικὴν τοῦ παιδὸς συνείδησιν καὶ πάντῃ ξενή πρὸς τὰ, ἐν κῆτῃ, ἀκαριαίως ἐξαλείφεται, μὴ τελεσθεῖται ἀφομοίωσης. Γιουναντίον ὁ πατὴρ, ὅστις βλάβως συναισθάνεται τὴν βλάβην μὲν, ἀλλ' ἱερὰν αὐτοῦ ἐντολήν, ἄς ἐκχρησθῆσθαι τὴν ἐξῆς μέθοδον.

«Τὸ ποτήριον, τέκνον μου, ἐξεπηδήσεν πιεζόμενον ἀνεστραμμένον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐν τῇ λεκάνῃ ὕδατος· ἐν τούτοις μένει ἡρεμὸν ἕνθα ἤδη δέτω αὐτὸ κατ' ἀνάγκην ἕτερά τις αἰτία εἶχε κινήσει αὐτό. Ἴδωμεν ἂν τὸ ὕδωρ ὤθησεν αὐτὸ πρὸς τὰ ἄνω, ὡς τὸν λίθον, ὃν ρίπτοντες· ἐπιδειξίως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης δις ἢ τρίς ὠθεῖ αὐτὸν πρὸς τὰ ἄνω. Ἄς πληρώσωμεν τὸ ποτήριον ἤδη με ὕδωρ· ἀναστρέψον τώρα αὐτὸ, ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ στομίου ἐπιπέσης τεμάχιον φανίδος, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀναστρόφῃ βύσῃ τὸ ὕδωρ· θέσον ἐντὸς τοῦ ἐν τῇ λεκάνῃ ὕδατος καὶ πίεσον αὐτό. Ἀπόσπασον ἤδη τὴν χειρὰ σου. Τώρα δὲν πιθᾷ πλέον, δὲν εἶναι ἀληθές; Ἐπομένως αἰτία τῆς ἀναπηδήσεως αὐτοῦ δὲν ἦ· οὐ τὸ ὕδωρ. Παρατῆρε· ὅμως ὅτι, ὅσον βθέσος καὶ ἂν πιέζω αὐτὸ ἐν τῷ ὕδατι, τὸ ὕδωρ δὲν πληροῖ αὐτὸ καθ' ὀλοκλήριαν, δὲν εἶναι ἀληθές; Ἄς ἐπικολλησωμεν τεμάχιον χάρτου ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ πυθμένου τοῦ ποτηρίου ἐπιφανείας· τί παρατηρεῖς, ἀφοῦ ἐξαγάγω τὸ ποτήριον ἐκ τοῦ ὕδατος; ὅτι τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου ἔμεινεν ἀνέπαφον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Τί ὑπῆρχεν ἀρὰ γε περὶ τὸν χάρτην; Ἄηρ. Ὅταν λοιπὸν τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης ἵσταται δὲν εἶναι κενόν, ἀλλὰ πλήρες ἀέρος· δὲν εἶναι ἀληθές; Πιέζοντες λοιπὸν τὸ πλήρες ἀέρος ποτήριον ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ὁ ἀήρ βεβαίως μὴ δυνάμενος νὰ ἐξέλθῃ πιέζεται ἐντὸς μικροῦ χώρου. Ἀμα ὅμως ἀρθείσης τῆς πίεσεως διαστελλόμενος οὗτος, ἐξακοντίζει, στασιάζομενος ἐπὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ποτήριον πρὸς τὰ ἄνω. Ὅθεν τὴν αἰτίαν τῆς ἐκπηδήσεως τοῦ ποτηρίου συγκροτοῦσι πρῶτον ἢ διὰ τῆς χειρὸς πίεσεως, εἶτα δὲ ἡ διαστολὴ τοῦ πιεσθέντος ἀέρος. Ταύτην δὲ τὴν ἐνόησιν τῶν σωμάτων ὀνομάζουσιν οἱ φυσικοὶ Ἐλαστικότητα. Πάντα δὲ τὰ σώματα εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐλαστικὰ· ὡς ἂν ἢ ἐκ κόμμεως ἐλαστικὸν σφαῖρα, ἢ ὑέλκος ἧ. Ἐὰν μὲ κρητὶδα ἐπιτριψώμεν μέρος τι τῆς ἐπιφανείας

τῆς τραπέζης καὶ ἀφήσωμεν ἄλαφρος νὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἐλαστικὴ ἡμῶν σφαῖρα, παρατηροῦμεν ὅτι ἐπ' αὐτῆς ἐσχηματίσθη φακοειδὴς τις κρητὶδος κηλὶς. Ἐὰν ὅμως ῥίψωμεν τὴν ἐλαστικὴν ἡμῶν σφαῖραν ἐπ' αὐτοῦ μετὰ δυνάμεως, αὕτη προσκρούουσα ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκπηδᾷ πρὸς τὰ ἄνω, κόμίζουσα μεθ' ἑαυτῆς ἐπιχρῖσιν κρητὶδος μείζονα τῆς προτέρας. Κατ' ἀνάγκην τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς ἤδη ἐπέσθη πλατύτερον ἢ κατὰ τὴν πρῶτην περίστασιν· ἀκαριαίως ὅμως τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς ταίνουσα ν' ἀνακτῆσθαι σχῆμα ἕνεκα τῆς διαστολῆς ἐξεπηδήσεν.» Ἐπ' ἀνάγκης δὲ εἶναι, ἵνα αἱ προσκτώμεναι ὑπὸ τοῦ παιδὸς γνώσεις κτῆμα αὐτοῦ ἀναφαίρετον καταστῶσι, ν' ἀνακαλύπτῃ ὁ παῖς, ὅτι ὁ πατὴρ ἠθέλην διδάξαι αὐτόν.

Μετὰ τὸ πέρας δὲ τῆς ἐρεῦνης ἐκάστου φαινομένου ἀνάγκη νὰ προϋποτιθῆται ἀγνωστός τις δυνάμις ἐνεργοῦσα ἐν τῇ φύσει, ὡς τὰ φιλοσοφικὰ ἀξιώματα. Ἴνα ὅμως ὁ πατὴρ διευκολύνῃ τῆς ἀκαταλήπτου ἐνοίας τῆς ἀοράτου δυνάμεως ὁ παῖς ν' ἀντιληθῆσθαι πως, ἄς ἀκολουθῆσθαι τὴν ἐξῆς μέθοδον.

«Δύνασαι, τέκνον μου, ἐρωτᾷ ὁ πατὴρ τὸν παῖδα, ν' ἀρῆς ἐκ τῆς γῆς τὸν λίθον ἐκεῖνον; βεβαίως· σὺ εἶσαι ἐπομένως ἡ αἶρουσα αὐτὸν δυνάμις. Δύνασαι ὅμως τὴν διὰ τῶν μυῶν τοῦ βραχίονός σου ἐνεργοῦσαν δυνάμιν νὰ ἴδῃς; βεβαίως· οὐχί· ὡς λοιπὸν τὴν δυνάμιν, ἥτις ἐν σοὶ διὰ τοῦ βραχίονός σου ἐνεργεῖ μόνον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ αὐτῆς βλέπεις, οὕτω καὶ ἡ ἐλαστικότης τοῦ ἀέρος καὶ τῶν λοιπῶν σωμάτων οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ αὐτῆς καθίσταται ὀρατῆ. Τοσοῦτω δὲ αἱ τοιαῦτα τῶν φαινομένων καὶ δυνάμεων ἐρμηνεύει, ὅσα ἢ τῆς γλώσσης καὶ τῶν μαθηματικῶν διδασκαλίᾳ, ἀποβαίνουσι μορφωτικὰ τοῦ παιδικοῦ πνεύματος.

Πλὴν ὅμως τῆς ἐρεῦνης τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν σωμάτων τελομένων μεταβολῶν, τῆς Φυσικῆς, ἀνάγκη ὁ παῖς ν' ἐνασχοληθῆ καὶ εἰς τὴν ἐρευναν τῶν νόμων τῆς ὕλης, Χημικῶν, ἥτις εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα, οὐ μόνον ἕνεκα τῆς πρακτικῆς, ἢν αὕτη παρέχει τῷ βίῳ, χρησιμότητος εἰς πᾶσαν τὰξιν ἀνθρώπων ἀπαραίτητος καθίσταται, ἀλλ' ἕνεκα καὶ τῆς μορφωτικῆς αὐτῆς δυνάμεως. Καὶ ἐὰν ὁ πατὴρ, ἀμοιρῶν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο γνώσεων, προτιθῆται ν' ἀναθέσῃ τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς εἰς τὸ Σχολεῖον, οὐδόλως ὅμως πρέπει νὰ ὀλιγοψήσῃ τὰ χημικὰ φαινόμενα, ἅτινα καθ' ἑκάστην περιβάλλουσιν ἡμᾶς, νὰ καταδεικνύῃ τῷ παιδί αὐτοῦ. Ἐν τῷ χημικῷ τῆς οἰκογενείας ἐργαστηρίῳ, μαγειρείῳ, εἰσερχόμενος ὁ παῖς μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφῆς, βλέπει τὰ ἐν αὐτῷ τελούμενα χημικὰ φαινόμενα καὶ ἀντιλαμβάνεται αὐτῶν οὕτω δὲ τὸ μαγειρεῖον, εἰς οὗτινος τὴν ὄψιν ἀποτροπιάζονται πλείστοι τῶν καθ' ἡμᾶς δεσποινίδων, καθίσταται πηγὴ τοσοῦτων ὠφελίμων καὶ ἀναγκαίων χημικῶν γνώσεων.

ΓΝΩΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΤΩΝ ΣΙΝΩΝ

Αἱ ωραιότεροι ὄδοι δὲν εἶναι πολὺ μακρὰι.
 Ὁ πλοῦσιος δεῖται πολλῶν πραγμάτων.
 Ἡ χλεύη εἶναι ἡ ἀστραπή τῆς συκοφαντίας.
 Ἡ περιποίησις εἶναι ὁ κακνὸς τῆς φιλίας.
 Αἱ μεγάλαι ψυχὰς ἔχουσι θελήσεις· αἱ ἄλλαι μόνον ἀσθενεῖς ἐπιθυμίας.
 Ἡ εἰς μικρὰ προσοχὴ εἶναι οἰκονομία ἀρετῆς.
 Τὰ πάντα ἀπόλλυνται ὅταν ὁ λαὸς φοβέται τὸν θάνατον ὀλιγώτερον τῆς πενίας.
 Τίς ὁ μέγιστος ψεύστης; Ὁ καλῶν πλεῖστα περὶ ἑαυτοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ κλίνη γόνυ πρὸς τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ δὲν δύναται τοῦτο νὰ πράξῃ.

Δύναται τις νὰ διαγαγῆ μακρὰν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ οὐδεὶς δύναται ἀνευ φίλου.

Συγχαρεῖ τις τὰ πάντα εἰς ἐκεῖνον ὅστις οὐδὲν συγχαρεῖ εἰς ἑαυτὸν.

Ἡ ἐκ τῆς ἀγαθοποιίας ἠδονὴ οὐδέποτε καθίσταται ἀπῆθης.

Τὸ διὰ τοῦ ἀνέμου ἀνατρεπόμενον δένδρον ἔχει πλείονας κλάδους ἢ ρίζας.

Δέχθητε τοὺς λογισμοὺς σου ὡς ξενιζομένους φίλους καὶ μεταχειρίζου τὰς ἐπιθυμίας σου ὡς γῆνια.

Διὰ τὸν ποιοῦντα τὰς ὑποθέσεις του εἰς τὸν κατάλληλον χρόνον ἡ μία ἡμέρα ἀξίζει τρεῖς.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Βατικανοῦ περιέχει 125.000 βιβλίων καὶ χειρογράφων, ἐν οἷς πολλὰ εἰσι πολύτιμοι θησαυροὶ φιλολογικῶς ἐν τῷ κόσμῳ. Πάντα ταῦτα κεκλεισμένα εἰς ἐπιχρῶστους καὶ πλήρεις κοσμημάτων θήκας, φαίνονται δυσπρόσιτα. Οὐδαμῶς δύναται τις νὰ ἴδῃ ἐν βιβλίῳ, οὔτε ἐν νότῳ ὅτι εὐρίσκειται ἐντὸς βιβλιοθήκης. Μόνον ἐν μικρῶν σκοτεινῶν δωμάτιον ὄριστα πρὸς φιλολογικὴν ἐργασίαν τοῦτο δὲ εἶναι ανοικτὸν μόνον τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν, ἐξαιρουμένων τῶν ἀπειρηθῆτων ἐορτῶν τῆς ἐκκλησίας. Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ βατικανοῦ εἶναι ἀπειρὸς τῆς βιβλίων· ὁ τῆς εἶναι λαμπρῆ, ἀλλὰ τὰ κοσμήματα αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξωτερικὴ καλλονὴ οὐδέλωσ ἀποζημιῶσι διὰ τοὺς ἐνταρτισμένους θησαυροὺς, τοὺς ὁποίους ἀποκλείει τῆς δημοσίας χρήσεως.

— Ὁ Ἐρικῶν ὑπολογίζει ὅτι ἡ θερμότης ἡ ἐκ τῶν ἠλιακῶν ἀκτίνων ἢ ἐπὶ τετάρτῳ τετραγωνικοῦ μιλίου πίπτουσα θά ἐκίνει 64,800 ἀτμομηχανὰς 100 ἵππων δυνάμει ἐκάστην.

— Ἐν τῇ γαλλικῇ Γερουσίᾳ, συζητήσεως γενομένης ἀρτίως περὶ νόμου ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῶν βλαβερῶν ἐντόμων, εἰς γεροισακτῆς εἰς ὑποστήρηξιν τοῦ νόμου εἶπεν ὅτι ἡ ἐκ τῶν ἐντόμων γινομένη τῇ γεωργίᾳ βλάβη, πλὴν τῆς ἐκ τῆς φυλλοξήρας, ἀνέρχεται εἰς 300,000,000 φρ.

— Ἀμοιβὴ 400,000 φρ. κατελείφθη διὰ διαθήκης, εἰς χεῖρας τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἥτις νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀνακαλύφοντα τὴν Θεραπείαν τῆς χολέρας. Ὁ ἀγνωσθισόμενος πρέπει 1) νὰ καταδείξῃ σύστημα Θεραπείας τῆς χολέρας ἐν ταῖς πλείσταις τῶν περιστάσεων 2) νὰ δείξῃ ἀδιαφιλονεικῶς, τὰς αἰτίας τῆς ἀσιατικῆς χολέρας· οὕτως ὥστε διὰ τῆς καταργήσεως αὐτῶν, νὰ παύσῃ ἡ ἐπιδημία ἢ 3) νὰ ἀνακαλύψῃ προφυλακτικὸν τι τῆς χολέρας, ὡς λ. χ. εἶναι ἡ δαμαλις διὰ τὴν εὐφρογίαν 4)

ὅπως ἀξιώθῃ τις τοῦ ἐτήσιου βραβείου (προερχομένου ἐκ τοῦ τόκου τῶν 400,000 φρ.) ὁ συναγωνιζόμενος πρέπει ν' ἀποδείξῃ δι' ἀσθηρῶν πειραμάτων τὴν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὑπαρξίν οὐσιῶν επενεργουσῶν εἰς τὴν παραγωγὴν ἢ διάδοσιν ἐπιδημικῶν νόσων, καὶ δ) ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οὐδεὶς τῶν ἀνωτέρω ὄρων ἐξεπληρῶνται ὁ συναγωνιζόμενος δύναται νὰ λάβῃ τὸ ἐτήσιον βραβεῖον εὐρίσκων ριζικὴν Θεραπείαν τῆς λώβης ἢ ἀνακουφίσων τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀνευρέσεως τῶν ἀπορμῶν τῆς ἀσθενείας ταύτης. Μέρος τῆς προσόδου ὡς ἀνωτέρω ἐδόθη δι' ἀξία λόγου δοκίμια.

— Ἡ ἀρτίως γενομένη ἐκδρομὴ ἐν τῷ μέτῳ τῆς Ἀρρικής ὑπὸ τοῦ Stanley ἐκστῆσε 115,000 δολλάρια.

Εἰς τριετες Κορασιον

Ἡ ὑπέξανθός σου κόμη, ὀφθαλμοὶ οἱ κυανοὶ σου, παριστοῦν ἐνσαρκωμένην ἀθωότητος μορφήν ὁμοιάεις, Κλεοπάτρα, τὰς οὐρὶ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ πρόσωπόν σου φέρει ἀρετῆς λαμπρὰν βαφήν.

Εἶσαι ῥόδον τῆς πρωΐας, εἶσαι ἔαρος ἐσπέρα, ὡς ἡ ζεφυριτικὴ αὔρα καὶ τερπνὴ καὶ δροσερὰ, ὡς θυμίαμα λιβάνου περιτρέχον τὸν αἰθέρα, ὡς παρθενικῶν ρυάκων τὰ χρυστάλλινα νερά.

Ὡς προβαίνει εἰς τὰ ἔτη κ' εἰς τὰς ἀρετὰς προχωρεῖ, Ἑλληνίς τὴν γέννησίν σου καὶ τὰ ἔθη Ἑλληνίς εἶθε ζῶντα νὰ μ' εὐφραίνουν τ' ἀγαθὰ σου ἀγνὴ κόρη, καὶ θανόντος ἡ ψυχὴ μου νὰ σκιρτᾷ ἐν οὐρανοῖς!

[Ἐκ τῶν Ποικίλων τοῦ Ν. Σαλτέλη]

Λύσις Αἰνίγματος Γ'

Ἄσπρη—ἀήρ—ἀνήρ—Ἦρα.

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Ι. Κ. Πριντόπουλος καὶ Ι. Κρακώτης (δισυθ. ἐκπαιδευτηρίου).

Αἰνίγμα Δ'

Εἶμαι ἀρχαῖος καὶ γνωστὸς δημαγωγὸς ἐξώλης, Καὶ σήμερον ἀκούεται τὸ ὄνομά μου πάλιν. Ἐν τούτοις, μεταβάλλομαι τὴν κεφαλὴν μου μόλις Ἐκκόψεις, κ' ἔπειτα εὐθὺς τὴν νιάν μου τὴν ἄλλην. Εἰς βασιλεία τῶν δασῶν, κελῶς θά με καλέσης, Καὶ εἶτα εἰς τι ὑπαρξίν δηλοῦν ἀμετακλήτως. Ἄν δὲ εἰς τὸ οὐδέτερον αὐτοῦ τὸ ὄς προσθέσης Θά ἴδης ζῶον τέρπον σε καὶ ὠφέλοῦν ἀρρήτως.

Δ. Τ. Ψ.

Εἰδοποιήσεις

Γηνησία ἀμερικανικὴ τυπογραφικὴ ΜΕΛΑΝΗ, ἀρίστης ποιότητος πωλεῖται ἐν τῷ Γραζεῖν τῆς Ἀθηναϊκῆς ὁδοῦ Ἐρμού ἀριθ. 261. Ἐκαστον κιβώτιον περιέχον ὀκτὸ 1 καὶ 100 δράμα, τιμᾶται ἀπὸ δραχμὰς 3:80, 5:00, 6:30, 7:60, 10:10 καὶ 12:60, τὰ δὲ μεγαλύτερα ἀναλόγως.

ΠΑΡΙΑ ΤΑΝΤΑΛΙΔΟΥ

ΤΑ ΔΣΜΑΤΑ

Εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Τυπογραφεῖῳ τῆς «Ἀθηναϊκῆς».